

Szczecin, 5 maja 2026 r.

dr hab. Krzysztof Janasz, prof. US
Instytut Zarządzania
Katedra Zarządzania Przedsiębiorstwem
Uniwersytet Szczeciński

Recenzja w postępowaniu habilitacyjnym dr inż. Anny M. Deptuły

Kryteria oceny dorobku naukowego w postępowaniu habilitacyjnym wynikają z art. 218-226 Ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce* z późniejszymi zmianami (Dz.U. 2024 poz. 1571).

Podstawę formalną recenzji stanowi pismo dr hab. inż. Marcina Lorenca, Rektora Politechniki Opolskiej, informujące o powołaniu mojej osoby przez Senat Politechniki Opolskiej do pełnienia funkcji recenzenta w postępowaniu o nadanie stopnia doktora habilitowanego dr inż. Annie M. Deptule.

Recenzję sporządzam w oparciu o następujące prace i dokumenty przesłane przez Habilitantkę:

- autoreferat przedstawiający opis dorobku, osiągnięć naukowych, dydaktycznych, organizacyjnych i popularyzujących naukę,
- wykaz osiągnięć naukowych,
- osiągnięcie naukowe w postaci monografii pt. „*Kryteria doboru ekspertów do procesu zarządzania ryzykiem w przedsiębiorstwie. Narzędzia wspomagające, sposób doboru, wyniki badań*”, Oficyna Wydawnicza Politechniki Opolskiej, Opole 2025 (ISBN 978-83-66903-88-3),
- kopia dyplomu doktora nauk technicznych,
- osiągnięcia, certyfikaty, nagrody i inne potwierdzenia osiągnięć naukowych, dydaktycznych i organizacyjnych.

Stwierdzam, że przesłana dokumentacja jest wystarczająca do sporządzenia recenzji.

Zgodnie z artykułem 219, ustęp 1 Ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce* (Dz.U. 2024, poz. 1571) stopień doktora habilitowanego nadaje się osobie, która:

1. Posiada stopień doktora,
2. Posiada w dorobku osiągnięcia naukowe albo artystyczne, stanowiące znaczący wkład w rozwój określonej dyscypliny, w tym co najmniej:
 - a) 1 monografię naukową wydaną przez wydawnictwo, które w roku opublikowania monografii w ostatecznej formie było ujęte w wykazie sporządzonym zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie artykułu 267 ust. 2 pkt. 2 lit. a, lub
 - b) 1 cykl powiązanych tematycznie artykułów naukowych opublikowanych w czasopismach naukowych lub w recenzowanych materiałach z konferencji międzynarodowych, które w roku opublikowania artykułu w ostatecznej formie były ujęte w wykazie sporządzonym zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie artykułu 267 ust. 2 pkt. 2 lit. b, lub
 - c) 1 zrealizowane osiągnięcie projektowe, konstrukcyjne, technologiczne lub artystyczne,
3. Wykazuje się istotną aktywnością naukową albo artystyczną realizowaną w więcej niż jednej uczelni, instytucji naukowej lub instytucji kultury, w szczególności zagranicznej

1. Spełnienie warunku 1- posiadanie stopnia doktora

Dr inż. Anna M. Deptuła uzyskała stopień doktora nauk technicznych w dyscyplinie inżynieria produkcji. Stopień ten został nadany uchwałą Rady Wydziału Zarządzania Akademii Górniczo-Hutniczej im. Stanisława Staszica w Krakowie w 2015 roku na podstawie rozprawy zatytułowanej „*Ocena ryzyka innowacji technicznych w przedsiębiorstwach produkcyjnych*”. Promotorem rozprawy był prof. dr hab. inż. Ryszard Knosala, a recenzentami prof. dr hab. inż. Józef Matuszek i dr hab. inż. Jerzy Mikulik. prof. nadzw. AGH.

Tym samym spełniony została warunek 1 – posiadanie stopnia naukowego doktora.

2. Omówienie osiągnięć, o których mowa w art. 219 ust, I pkt.2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. 2024 poz. 1571 z póź.zm.) – spełnienie warunku 2 – osoba posiada w dorobku osiągnięcia naukowe albo artystyczne stanowiące znaczny wkład w rozwój określonej dyscypliny

Jako osiągnięcie naukowe stanowiące podstawę o ubieganie się stopnia doktora habilitowanego, Habilitantka wskazała monografię pt: „*Kryteria doboru ekspertów do procesu*

zarządzania ryzykiem w przedsiębiorstwie. Narzędzia wspomagające, sposób doboru, wyniki badań”, Oficyna Wydawnicza Politechniki Opolskiej, Opole 2025 (ISBN 978-83-66903-88-3), ss. 247. Recenzentkami wydawniczymi opracowania były: dr hab. Renata Lisowska, prof. Uniwersytetu Łódzkiego i dr hab. Agnieszka Rzepka, prof. Politechniki Lubelskiej.

Monografia ta składa się z przedmowy, czterech rozdziałów, podsumowania, syntezy wyników, rekomendacji i perspektyw dalszych badań, bibliografii, spisu tabel, rysunków, tabel i wykresów, załączników, literatury i streszczenia. Opiniowana rozprawa stanowi, w moim przekonaniu, studium będące próbą wzbogacenia dorobku naukowego o istotę związku między psychologicznymi kryteriami doboru ekspertów i ich wpływem na proces zarządzania ryzykiem w przedsiębiorstwie.

Metody ograniczania ryzyka oraz instrumenty obniżające ryzyko i niepewność zajmują specjalne miejsce w systemie ekonomiczno-finansowym. Dążenie do zaspokojenia zróżnicowanych potrzeb finansowych wymaga oceny różnego rodzaju ryzyka (przeciętnego, większego niż przeciętne, ryzyka pozabilansowego, itp.). Służy do tego wiele metod, technik i instrumentów pozwalających na zabezpieczeniu się przed ryzykiem.

Ryzyko towarzyszy człowiekowi od zarania dziejów. Było z nim w momencie, gdy został stworzony, jest i teraz, gdy zmagamy się z trudnościami i przeciwieństwami dnia dzisiejszego. Jest ono szczególnie obecne w działalności gospodarczej. Słowo ryzyko pochodzi od staro włoskiego *risicare*, które oznacza odważyć się. Z semantyki tego określenia wynika zatem, że ryzyko jest raczej wyborem, a nie nieuchronnym przeznaczeniem¹.

Niepewność i ryzyko mogą mieć formę szans lub zagrożeń. Ich wykorzystywanie lub zapobieganie im odbywa się w społeczeństwie ryzyka, w warunkach narastającej zmienności w wymiarze makroekonomicznym i mikroekonomicznym². Szacowanie ryzyka jest zadaniem złożonym z uwagi na wieloaspektowość i wielowymiarowość tego zjawiska. Wartość każdego przedsiębiorstwa jest mierzona jego zdolnością do efektywnego zarządzania oraz ograniczania ryzyka i niepewności. W ostatnich dekadach uwaga teoretyków i praktyków finansów skupiła się na zarządzaniu ryzykiem w przedsiębiorstwie. Jednym z głównych tego powodów było to, że efektywne zarządzanie ryzykiem jest jednym z kluczowych czynników wzrostu wartości przedsiębiorstwa³. Identyfikacja ryzyka to jedna z fundamentalnych idei współczesnej

¹ P.L. Bernstein, *Przeciw Bogom, Niezwykłe dzieje ryzyka*, WIG Press, Warszawa 1997, s. 7.

² J.K. Solarz, *Zarządzanie ryzykiem systemu finansowego*, Wyd. Naukowe PWN, Warszawa 2008, s. 29.

³ K. Jajuga, *Enterprise Risk – Systematization and Implementation Issues*, w: *Zarządzanie finansami. Zarządzanie ryzykiem i kreowanie wartości*, t. I, red. D. Zarzecki, Zeszyty Naukowe nr 455, Uniwersytet Szczeciński, Drukarnia Wydawnicza W.L. Anczyca, Szczecin 2007, s. 63.

gospodarki, a jednocześnie historia odchodzenia od przepowiedni i parapsychologii oraz dochodzenia do specjalistycznych narzędzi, technik i modeli zarządzania ryzykiem. Zastosowanie współczesnych metod oceny i ograniczania ryzyka eliminuje słabość i minimalizuje irracjonalne działania wobec dynamicznej i złożonej przyszłości na rzecz optymalnych wyborów i decyzji inwestorów⁴.

Opiniowane opracowanie wpisuje się więc w najnowsze trendy badawcze, podejmując niezwykle ważny obszar łączący psychologię z zarządzaniem, co stanowi także o interdyscyplinarności podjętych przez Autorkę badań.

Zgodzić się trzeba z twierdzeniem Habilitantki, że istnieje potrzeba wsparcia przedsiębiorstw w zakresie doboru ekspertów (s. 6 Autoreferatu) do procesu zarządzania ryzykiem w przedsiębiorstwie.

Problematyka ryzyka oraz podejmowania decyzji stanowi jeden z fundamentalnych obszarów badań w naukach o zarządzaniu i jakości, a także w ekonomii i psychologii organizacji. W warunkach rosnącej złożoności otoczenia oraz nasilającej się niepewności, procesy decyzyjne nabierają szczególnego znaczenia, determinując nie tylko efektywność funkcjonowania organizacji, lecz również ich zdolność adaptacyjną i konkurencyjność.

Współczesne podejścia do podejmowania decyzji odchodzą od klasycznych modeli racjonalnych, opartych na pełnej informacji i optymalizacji, na rzecz ujęć uwzględniających ograniczoną racjonalność decydentów, presję czasu oraz wielowymiarowość ryzyka. W tym kontekście coraz większego znaczenia nabierają czynniki poznawcze i behawioralne, w tym w szczególności intuicja, rozumiana jako specyficzna forma przetwarzania informacji oparta na doświadczeniu, wiedzy ukrytej oraz zdolności szybkiego rozpoznawania wzorców.

Intuicja, przez długi czas marginalizowana w badaniach naukowych na rzecz podejść formalnych i analitycznych, obecnie staje się przedmiotem intensywnych analiz, zwłaszcza w kontekście decyzji podejmowanych w warunkach niepewności i niedoboru danych. W literaturze podkreśla się, że jej rola jest szczególnie istotna w sytuacjach złożonych, nieustrukturyzowanych oraz wymagających szybkiej reakcji, gdzie tradycyjne metody analityczne okazują się niewystarczające.

Zagadnienie ryzyka pozostaje nierozdzielnie związane z procesami decyzyjnymi, stanowiąc zarówno ich kontekst, jak i przedmiot analizy. Współczesne ujęcia ryzyka akcentują jego wielowymiarowy charakter, obejmujący nie tylko aspekt probabilistyczny, lecz również

⁴ Por. E. Ostrowska, *Ryzyko projektów inwestycyjnych*, PWE, Warszawa 2002, s. 27.

percepcyjny i behawioralny. Tym samym ocena ryzyka oraz sposoby jego uwzględniania w procesach decyzyjnych zależą nie tylko od obiektywnych danych, lecz również od subiektywnych interpretacji decydentów.

Na tym tle szczególnego znaczenia nabierają badania nad integracją podejścia analitycznego i intuicyjnego w procesach decyzyjnych. Wskazuje się, że efektywne decyzje, zwłaszcza w warunkach wysokiej niepewności, wymagają synergicznego wykorzystania obu tych mechanizmów. Oznacza to konieczność odejścia od dychotomicznego postrzegania intuicji i analizy na rzecz ich komplementarnego traktowania.

Niezależnie o występujących różnic różnorodnych podejść metodycznych w artykułowaniu poszczególnych determinant i ich związków (zarządzanie ryzykiem, dobór ekspertów, podejmowanie decyzji, intuicja), należy zgodzić się w Autorką pracy, że w polskim piśmiennictwie ekonomicznym nie ma zbyt wielu prac poświęconych szeroko zakrojonym analizom porównawczym związku wymienionych kategorii (zarządzanie ryzykiem, dobór ekspertów, intuicja).

Wybór tematu pracy jest więc ważny, gdyż jak już nadmieniono, powszechnie uznaje się zarządzanie ryzykiem podmiotów gospodarczych za jedno z podstawowych źródeł bezpieczeństwa i stabilności organizacji. Prace takie muszą być kontynuowane ustawicznie, ponieważ nieustannie zmieniają się uwarunkowania rozwoju gospodarczego, finansowania działalności rozwojowej oraz projektowania określonych strategii.

Oceniana praca Habilitantki wpisuje się w listę tych opracowań, które można uznać za ważne ze względów teoriopoznawczych i metodycznych.

Habilitantka podjęła tematykę, która odnosi się do wyjaśnienia w zakresie kryteriów doboru ekspertów od strony psychologicznej w kwestii zapewnienia pełnego procesu zarządzania ryzykiem, co ma wymiar wielowątkowy. Dotyczy to zwłaszcza następujących zagadnień (s. 14):

- zarządzania ryzykiem,
- procesu podejmowania decyzji,
- oceny ekspercka,
- zarządzania innowacjami,
- procesów poznawczych.

Podstawowe cele swoich badań Habilitantka powiązała z konfirmacją lub falsyfikacją dwóch hipotez (s. 19 Autoreferatu)⁵:

- H.1 Skuteczność wykorzystania intuicji przez eksperta zmienia się w zależności od perspektywy podejmowanych decyzji.
- H.2 W procesie podejmowania decyzji eksperci wykorzystują najpierw intuicję, a następnie racjonalne mechanizmy oceny.

Na tle tak sformułowanych hipotez badawczych, Habilitantka formułuje problem badawczy i cel główny pracy.

W monografii prezentowany jest zatem następujący problem badawczy, a właściwie pytanie badawcze:

- jakie są podstawowe kryteria doboru ekspertów w procesie zarządzania ryzykiem?

Postawiony problem umożliwił sformułowanie następującego celu głównego pracy którym jest: wyodrębnienie podstawowych kryteriów doboru ekspertów i opracowanie narzędzi wspierających ich wybór oraz określenie sposobu doboru ekspertów w procesie zarządzania ryzykiem (s.15).

Realizacja celów monografii została oparta na zestawie pytań badawczych odnoszących się zarówno do procesu doboru ekspertów, jak i wpływu cech poznawczych na dokonywaną przez nich ocenę ryzyka. W szczególności skoncentrowano się na identyfikacji istotności poszczególnych kryteriów oceny, określeniu kluczowych determinant skutecznej oceny ryzyka innowacyjnego oraz analizie różnic pomiędzy percepcją tych kryteriów przez praktyków i teoretyków. Istotnym elementem było także zbadanie, czy podział ekspertów według doświadczenia zawodowego wpływa na sposób oceny ryzyka.

Złożoność problemu badawczego uzasadniła jego strukturyzację w postaci trzech zasadniczych obszarów obejmujących: podstawy teoretyczne i założenia badawcze, identyfikację kryteriów doboru ekspertów oraz opracowanie narzędzi badawczych wspierających ten proces. Postępowanie badawcze zostało zrealizowane w siedmiu etapach, obejmujących m.in. krytyczną analizę literatury, ocenę znaczenia kryteriów stosowanych w praktyce, konstrukcję autorskich narzędzi badawczych (kwestionariuszy EBQ i EMQ), ich weryfikację empiryczną oraz analizę wpływu cech osobowości i umysłu eksperta na proces oceny ryzyka.

⁵ Postawienie jeszcze 3 tez i 4 tez, wynikających z tezy 3 uważam za czynność dość kontrowersyjną i wymagającą ewentualnego wyjaśnienia.

Przyjęte podejście badawcze ma charakter kompleksowy i integruje perspektywę teoretyczną z empiryczną, co stanowi istotną podstawę do formułowania wniosków oraz rekomendacji dotyczących roli ekspertów w procesach zarządzania ryzykiem.

Metodyka przeprowadzonych badań została oparta na zasadzie triangulacji metodologicznej, obejmującej zarówno podejścia jakościowe, jak i ilościowe. W szczególności wykorzystano analizę monograficzną, studium przypadku, metody heurystyczne, eksperyment, analizę statystyczną oraz krytykę piśmiennictwa. Zróżnicowany charakter problemu badawczego uzasadniał elastyczne podejście do doboru metod oraz zastosowanie zaawansowanych technik analitycznych, takich jak analiza czynnikowa, skupień czy analiza dyskryminacyjna. Przyjęte podejście wpisuje się w paradygmat postpozytywistyczny, uzupełniony elementami pragmatyzmu, co znajduje odzwierciedlenie zarówno w aplikacyjnym charakterze badań, jak i ich interdyscyplinarności oraz wieloetapowej strukturze. Postępowanie badawcze miało charakter hipotetyczno-dedukcyjny, a jego rygor zapewniono poprzez precyzyjną operacjonalizację pojęć, adekwatny dobór metod oraz dążenie do obiektywizacji wyników.

Proces badawczy został zorganizowany w siedmiu etapach, obejmujących m.in. krytyczną analizę literatury, identyfikację i ocenę kryteriów oceny ryzyka, konstrukcję autorskich narzędzi badawczych (kwestionariusze EBQ i EMQ), ich weryfikację empiryczną, a także analizę wpływu cech osobowości i umysłu eksperta na proces podejmowania decyzji w warunkach ryzyka. Istotnym elementem badań było również zastosowanie eksperymentu w celu weryfikacji roli intuicji w procesach decyzyjnych.

Przedstawiona w autoreferacie metodyka badań charakteryzuje się określonym stopniem złożoności oraz dążeniem do ujęcia analizowanego problemu w sposób kompleksowy. Autorka przyjmuje podejście oparte na triangulacji metod badawczych, integrując metody jakościowe i ilościowe, co należy ocenić pozytywnie i zgodnie ze współczesnymi standardami metodologicznymi w naukach o zarządzaniu i jakości.

Niemniej jednak należy dostrzec w doborze metod badawczych pewne niedociągnięcia, tj. brak wyraźniej spójności proceduralnej. Autorka wskazuje, że nie było możliwe opracowanie jednej ujednoliconej procedury badawczej. W pracy można zaobserwować również nadmierną deklaratywność metodologiczną. Opis metodyki momentami sprawia wrażenie „katalogu metod”, bez pełnego wyjaśnienia kiedy dokładnie dana metoda była stosowana, dlaczego była optymalna, jakie były jej ograniczenia.

Należy zauważyć niewystarczające uzasadnienie wyboru metod badawczych, np. brakuje pogłębionej refleksji metodologicznej – dlaczego zastosowano konkretnie analizę dyskryminacyjną i czy rozważano jakieś alternatywy?

Jak wspomniano monografia składa się głównie z 4 rozdziałów. W rozdziale **pierwszym** zatytułowanym *Znaczenie ekspertów w procesie zarządzania ryzykiem* (s. 29-60) zaprezentowano przegląd definicji dotyczących osoby eksperta, omówiono znaczenie procesu podejmowania decyzji w zakresie wspomagania decyzji w przedsiębiorstwie oraz przedstawiono podstawowe zagadnienia związane z procesem zarządzania ryzykiem. W podsumowaniu zaprezentowano najistotniejsze wnioski wynikające z krytycznego spojrzenia na zaprezentowane treści. Rozdział **drugi** dotyczący *Kryteriów doboru ekspertów do procesu zarządzania ryzykiem* (s. 61-94) przedstawia sposoby definiowania i rolę kryteriów w ocenie ryzyka, scharakteryzowano formalne kryteria doboru (wykształcenie, wiedzę, kompetencje, umiejętności i doświadczenie) oraz omówiono wybrane cechy osobowości ekspertów jako kryteria ich doboru. W szczególności zaprezentowano cechy związane z umiejscowieniem kontroli decydena, motywacją do działania oraz zdolność do wykorzystywania intuicji. W mojej opinii rozdział powinien nosić inny tytuł, ponieważ pokrywa się z tytułem całości pracy. Na s. 46 monografii Autorka przytacza nieaktualną klasyfikację innowacji pochodzącą z podręcznika Oslo Manual 2005. Obecnie obowiązuje klasyfikacja Oslo Manual 2018, dzieląca innowacje na: innowacje produktowe i innowacje procesów biznesowych.

W rozdziale **trzecim** przedstawiono *Metodykę i proces badawczy* (s. 95-112) z przeprowadzonych badań wraz z przyjętą procedurą badawczą oraz opisem wykorzystanych metod i charakterystyką grup respondentów biorących w nim udział (ocena metodyki dokonana powyżej). W rozdziale **czwartym** przedstawiono *Rezultaty badań empirycznych* (s. 113-165). W tej części opisano proces związany z opracowaniem dwóch kwestionariuszy doboru ekspertów, zaprezentowano wyniki badań empirycznych dotyczące zadań mających istotny wpływ na przyjęty cel główny badań, a także scharakteryzowano sposób postępowania w zakresie doboru ekspertów. Rozdział czwarty koncentruje się na określeniu efektów końcowych badań oraz ich wpływu na rozwój nauk o zarządzaniu i jakości, ze szczególnym uwzględnieniem roli eksperta w procesach decyzyjnych związanych z zarządzaniem ryzykiem.

Kluczowym osiągnięciem pracy jest opracowanie autorskiej definicji eksperta, uwzględniającej zarówno komponent wiedzy i doświadczenia, jak i cechy poznawcze oraz behawioralne, w tym intuicję, motywację poznawczą i otwartość umysłu. W pracy wykazano, że skuteczność podejmowania decyzji przez ekspertów zależy w istotnym stopniu od tych

właśnie cech, a nie wyłącznie od doświadczenia zawodowego. Na szczególne podkreślenie zasługuje:

- kompleksowość ujęcia problemu,
- integracja perspektywy psychologicznej i zarządczej,
- silne osadzenie wyników w praktyce organizacyjnej.

Podsumowując przedłożona praca podejmuje istotny i aktualny problem badawczy dotyczący kryteriów selekcji ekspertów, co ma znaczenie zarówno w kontekście badań naukowych (np. metody eksperckie, Delphi), jak i praktyki zarządzania oraz podejmowania decyzji w organizacjach. Tematyka wpisuje się w nurt badań nad jakością procesów decyzyjnych oraz wiarygodnością wiedzy eksperckiej. Praca dość jest obszerna, logicznie uporządkowana i świadczy o dobrej orientacji Autorki w literaturze przedmiotu. Widoczna jest próba systematyzacji kryteriów oraz ich konceptualizacji, co należy uznać za wartość dodaną opracowania.

W wyniku przeprowadzonych badań uzyskano szereg rezultatów o istotnym znaczeniu poznawczym i aplikacyjnym, które wnoszą wkład do rozwoju nauk o zarządzaniu i jakości, w szczególności w obszarze wspomagania decyzji kierowniczych oraz zarządzania ryzykiem.

Recenzowana rozprawa, jak nadmieniono, zawiera elementy twórczego wkładu do rozwoju nauk społecznych w dyscyplinie nauki o zarządzaniu i jakości, czego rezultatem są następujące rezultaty:

- wykazanie, że skuteczność podejmowania decyzji przez ekspertów nie jest determinowana wyłącznie przez ich doświadczenie zawodowe, lecz w istotnym stopniu zależy od cech osobowości i umysłu, takich jak motywacja poznawcza, otwartość umysłu, sposób reagowania na nowe i niepewne sytuacje oraz intuicja. Uzyskane wyniki wskazują, że cechy te warunkują sposób percepcji ryzyka oraz dobór strategii decyzyjnych;

- potwierdzenie komplementarnego charakteru intuicji i racjonalności w procesie podejmowania decyzji. Wykazano, że w przypadku ekspertów intuicja nie stanowi alternatywy dla analizy racjonalnej, lecz pełni funkcję pierwotnego mechanizmu inicjującego procesy poznawcze, stanowiąc źródło informacji dla dalszego przetwarzania analitycznego. Oznacza to zmianę perspektywy w stosunku do klasycznych modeli decyzyjnych, w których intuicja i racjonalność traktowane są rozłącznie;

- wskazanie, że podział ekspertów na praktyków i teoretyków nie ma istotnego znaczenia dla jakości podejmowanych decyzji, co podważa zasadność stosowania tego kryterium w procesie ich doboru. Jednocześnie wykazano dezaktualizację części tradycyjnych kryteriów

oceny ryzyka, wskazując na rosnące znaczenie czynników związanych z potrzebami i oczekiwaniami interesariuszy.

Wkład o charakterze metodycznym stanowi opracowanie autorskiej definicji eksperta, uwzględniającej zarówno komponent wiedzy i doświadczenia, jak i cechy poznawcze oraz behawioralne, a także jej operacjonalizacja w postaci listy sprawdzającej, która umożliwia wstępną ocenę potencjalnych ekspertów. Istotnym osiągnięciem pracy jest również opracowanie autorskich narzędzi badawczych wspierających proces doboru ekspertów, tj. kwestionariusza zachowań eksperta (EBQ) oraz kwestionariusza cech umysłu eksperta (EMQ). Narzędzia te umożliwiają diagnozę kluczowych cech determinujących skuteczność decyzji, w tym zdolności wykorzystania intuicji, co pozwala na zwiększenie efektywności procesów zarządzania ryzykiem w organizacjach.

Wkład o charakterze aplikacyjnym polega na zaproponowaniu procedury doboru ekspertów, obejmującej etap oceny orientacyjnej oraz właściwej, a także na rozszerzeniu klasycznego procesu zarządzania ryzykiem o fazę przeddecyzyjną związaną z wyborem eksperta. Stanowi to odpowiedź na zidentyfikowaną lukę badawczą w zakresie formalnych podstaw selekcji ekspertów. W wymiarze teoretycznym wyniki badań przyczyniają się do rozwoju wiedzy w zakresie relacji między cechami poznawczymi a procesem podejmowania decyzji, wskazując na konieczność uwzględnienia intuicji jako integralnego elementu modeli decyzyjnych. W wymiarze praktycznym opracowane rozwiązania mogą być wykorzystywane w procesach zarządzania ryzykiem, zarządzania zasobami ludzkimi oraz wspomagania decyzji kierowniczych.

Uzyskane rezultaty otwierają również nowe kierunki badań, w szczególności w zakresie analizy siły wpływu poszczególnych cech osobowości na proces decyzyjny, sekwencji ich uruchamiania oraz uwarunkowań kulturowych i organizacyjnych wykorzystania intuicji w zarządzaniu.

W mojej ocenie opisywana rozprawa, w przewidzianym zakresie, wydatnie poszerza wiedzę z zakresu postulowanych nowości, jak i zmian w kryteriach doboru ekspertów do procesu zarządzania ryzykiem, a tym samym zawiera elementy twórczego wkładu do rozwoju nauk społecznych w dyscyplinie nauk o zarządzaniu i jakości. Istotne jest to, że w koncepcyjnej części pracy Habilitantka przedstawiła własne, oryginalne podejście do złożonego problemu naukowego, jakim są kryteria doboru ekspertów w procesie zarządzania ryzykiem.

Podsumowując, mimo wskazania nielicznych mankamentów, pozytywnie oceniam monografię złożoną przez dr inż. Annę M. Deptułę jako główne osiągnięcie naukowe. Moim

zdaniem, opiniowana monografia znacząco przyczynia się do rozwoju nauk o zarządzaniu i jakości jako dyscypliny naukowej, posiadając zarazem walory użyteczności praktycznej. W moim przekonaniu spełniony został warunek 2.

3. Spełnienie warunku 3 – osoba wykazuje się istotną aktywnością naukową albo artystyczną realizowaną w więcej niż jednej uczelni, instytucji naukowej, lub instytucji kultury, w szczególności zagranicznej

Zainteresowania naukowo-badawcze dr inż. Anny M. Deptuły są wyraźnie zarysowane w sensie nurtów dociekań i poszukiwań. Zostały one skoncentrowane na tematyce zarządzania innowacjami, a w szczególności analiz dotyczących sposobu ich oceny, procesu kreowania innowacyjnych rozwiązań oraz analizy ryzyka.

Zasadnicze kierunki badań Habilitantki po doktoracie (publikacje, konferencje) można sprowadzić do następujących:

- zarządzanie innowacjami (12 publikacji),
- zarządzanie produkcją (10 publikacji),
- zagadnienia typowo inżynierskie, w których wykorzystuje się narzędzia i metody badań typowe dla nauk o zarządzaniu i jakości (4 publikacje).

W załączonej dokumentacji znajdujemy 21 publikacji związanych również z twórczością konferencyjną.

Dorobek bibliometryczny (wg danych załączonych przez Habilitantkę) przedstawia się następująco:

- Web of Science cytowania = 80, bez autocytowań = 69, h-index = 4 2.
- Scopus cytowania = 106, h-index = 6, bez autocytowań = 91
- ResearchGate cytowania = 111, h-index = 5 4.
- Sumaryczny IF= 24.

Biorąc pod uwagę specyfikę dyscypliny nauk o zarządzaniu i jakości, w której wartości IF nie przyjmują wysokich poziomów, należy te dane ocenić w miarę pozytywnie. Należy podkreślić, że wartości przytoczone powyżej oznaczają, że publikacje Pani dr inż. Anny M. Deptuły są obecne w literaturze międzynarodowej i prawdopodobnie będą budowały jej rozpoznawalność także poza granicami Polski.

Wśród wykazu publikacji, które przytoczyła Habilitantka znajdują się m.in. *Expert Systems with Applications, Management and Production Engineering Review, Journal of the Knowledge Economy, Procedia Engineering, Energies, Sustainability*.

Na szczególne podkreślenie zasługuje monografia napisana wspólnie z prof. R. Knosą pt. „Ocena ryzyka wdrażania innowacji”, wydana przez renomowane wydawnictwo PWE w 2018 roku. W książce tej zaprezentowano autorską metodę oceny ryzyka wdrażania innowacji technicznych. Zawiera ona także wiele praktycznych wskazówek dla innowatorów oraz sposobów, w jaki sposób ocenić ryzyko realizowanej innowacji.

Dr inż. Anna M. Deptuła uczestniczyła także w pracach zespołów badawczych realizujących projekty finansowane w drodze konkursów. Habilitantka była kierownikiem grantu naukowego Miniatura, 2020/04/X/HS4/00632 (Załącznik 3.4) pt. „Ocena skuteczności kwestionariusza zachowań innowatora oraz badanie wstępne ważności kryteriów oceny ryzyka innowacji technicznych” sfinansowanego przez NCN.

Aktywność naukowa Pani dr inż. Anny M. Deptuły oprócz współpracy związanej z opracowaniem artykułów i prac naukowych wspólnie z pracownikami z innych ośrodków, związana jest także z realizacją stażów lub prowadzeniem wspólnych badań w szczególności z takimi instytucjami i ośrodkami badawczymi jak: Politechnika Wrocławska, Zachodniopomorski Uniwersytet Technologiczny w Szczecinie, a także Państwowa Wyższa Szkoła zawodowa w Nysie (teraz Państwowa Akademia Nauk Stosowanych w Nysie), Uniwersytetem SWPS z Wrocławia, Vilnius Gediminas Technical University, czy Laboratorium Badań Inżynierskich.

Ważnym aspektem w dorobku Habilitantki jest współpraca międzynarodowa i jej kontakty i publikacje z Assoc. prof. dr. Irena Danilevičienė prowadzone w zakresie badań nad oceną konkurencyjności krajów UE (Załącznik 3.9).

Działalność dydaktyczną dr inż. Anny M. Deptuły należy ocenić pozytywnie. Prowadziła i prowadzi zajęcia (w formie wykładów, laboratoriów, ćwiczeń i seminariów) m.in. z przedmiotów: ekonomia, finanse i rachunkowość, zarządzanie strategiczne, rachunek kosztów dla inżynierów, rachunek kosztów działań logistycznych, controlling w zarządzaniu produkcją, marketing przemysłowy, zarządzanie jakością usług, informatyka w inżynierii produkcji, prognozowanie i symulacja w przedsiębiorstwie, ocena i wybór optymalnych rozwiązań, wprowadzenie do badań naukowych, systemy wspomagania decyzji, ryzyko w zarządzaniu projektami oraz seminaria dyplomowe.

Zakres prowadzonych zajęć odpowiada profilowi jednostki, w której Habilitantka jest zatrudniona oraz kompetencjom merytorycznym. Podobnie pozytywnie wypada ocena dorobku organizacyjnego i popularyzatorskiego.

Reasumując stwierdzam, że w mojej opinii Kandydatka spełnia warunek 3.

4. Konkluzja

Uwzględniając przedstawione powyżej opinie cząstkowe (3 warunki), w tym przede wszystkim ocenę głównego osiągnięcia naukowego w postaci monografii pt.: „*Kryteria doboru ekspertów do procesu zarządzania ryzykiem w przedsiębiorstwie. Narzędzia wspomagające, sposób doboru, wyniki badań*”, wyrażam opinię, iż osiągnięcia naukowe, dydaktyczne, popularyzatorskie oraz aktywność w zakresie współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym w tym współpraca międzynarodowa dr inż. Anny M. Deptuły w stopniu wystarczającym spełniają wymagania sformułowane w art. 219 Ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce* z późniejszymi zmianami (Dz.U. 2024 poz. 1571).

Mając na uwadze powyższe, popieram wniosek o nadanie dr inż. Annie M. Deptule stopnia doktora habilitowanego nauk społecznych w dyscyplinie nauki o zarządzaniu i jakości.